

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Michala Rendy ve věci žalobce **V. V. s.r.o.** se sídlem O., K. 6, v řízení zastoupené Mgr. Karlem Klimešem, advokátem se sídlem Ostrava, Macharova 13, proti žalované **Státní zemědělské a potravinářské inspekci** se sídlem Brno, Květná 15, o žalobě proti rozhodnutí Ústředního inspektorátu žalované ze dne 8.6.2015 č.j. SZPI/BB819-24/2013, ve věci správního deliktu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí Ústředního inspektorátu žalované, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Inspektorátu žalované v Olomouci ze dne 18.12.2014 č.j. SZPI/BB819-21/2013, kterým byl žalobce uznán odpovědným, že prostřednictvím blíže nezjištěného skladu podnikatele – fyzické osoby R. S.¹⁾ dne:

¹⁾ v rozhodnutí je tento subjekt identifikován též sídlem a IČ

- 3.5.2012 uvedl na trh (držel za účelem prodeje) lihovinu: KWACZEK TUZEMÁK á 0,1 l, alk. 40% obj. [distributor: Ramitron s.r.o.¹⁾] o celkovém objemu 111,2 l (1112 ks), která dle protokolu o zkoušce a posudku č. D011-70418/12/A01 nevyhověla ve znaku metanol a 2-propanol, když laboratorním rozbořem byla zjištěna přítomnost metanolu v množství $2,59 \cdot 10^3$ mg/l a.a. a 2-propanolu v množství $7,97 \cdot 10^4$ mg/l a.a., dle čl. 3 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008²⁾ nesmějí alkoholické nápoje obsahovat líh syntetického původu ani líh nezemědělského původu ve smyslu přílohy I Smlouvy, přičemž zjištění denaturačního činidla 2-propanolu znamená důkaz o použití denaturovaného lihu pro výrobu lihovin, tato látka se přirozeně nevyskytuje v lihu zemědělského původu a byla hodnocena dle čl. 14 odst. 2 písm. b) a odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002³⁾ jako lihovina nevhodná k lidské spotřebě, tudíž jako lihovina, která se nepovažuje za bezpečnou, z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami,
- 20.5.2012 uvedl na trh (držel za účelem prodeje) lihovinu: Premium borovička á 1 l, šarže č. L11109, kolek č. 508712L1DD [výrobce M. K.¹⁾] o celkovém objemu 24 l (24 ks), která dle protokolu o zkoušce a posudku č. D030-70454/12/A05 nevyhověla ve znaku metanol a 2-propanol, když laboratorním rozbořem byla zjištěna přítomnost metanolu v množství $1,62 \cdot 10^3$ mg/l a.a. a 2-propanolu v množství $4,56 \cdot 10^4$ mg/l a.a., dle čl. 3 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008²⁾ nesmějí alkoholické nápoje obsahovat líh syntetického původu ani líh nezemědělského původu ve smyslu přílohy I Smlouvy, přičemž zjištění denaturačního činidla 2-propanolu znamená důkaz o použití denaturovaného lihu pro výrobu lihovin, tato látka se přirozeně nevyskytuje v lihu zemědělského původu a byla hodnocena dle čl. 14 odst. 2 písm. b) a odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002³⁾ jako lihovina nevhodná k lidské spotřebě, tudíž jako lihovina, která se nepovažuje za bezpečnou, z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami, čímž porušil zákaz stanovený v čl. 14 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, a naplnil tak skutkovou podstatu správního deliktu dle § 17 odst. 2 písm. a) zák. č. 110/1997 Sb., o potravinách, přičemž se jednalo o správní delikt pokračující, analogicky podle úpravy obsažené v § 116 zák. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla uložena za použití zásady absorpční podle § 17 odst. 3 písm. c) zák. č. 110/1997 Sb., o potravinách, uložena pokuta ve výši 300.000 Kč. Současně byl žalobce zavázán k náhradě nákladů řízení.

Žalobce namítá, že:

- 1) a) napadené rozhodnutí se opírá o kontrolní protokoly z kontrol ze dne 15.10.2012 a 26.11.2012, které však nikdy neproběhly. Údajné kontrolní prohlídky měly být prováděny na adrese Ostrava, Křižíkova 6, kde je sídlo žalobce, kde žádné prohlídky neproběhly, ani tam nebyly odebrány žádné vzorky lihovin. Na uvedené adrese je bytový dům, nikoli prodejna, provozovna či sklad žalobce. Jedná se podle žalobce o zásadní vadu řízení;

²⁾ o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 ze dne 15.1.2008, ve znění pozdějších předpisů,

³⁾ kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin

- b) skutečnost, že si předmětné protokoly měl jednatel žalobce převzít a podepsat, neznamená, že kontroly skutečně na uvedené adrese proběhly. Převzetím a podpisem protokolu o prohlídce nepotvrzuje přebírající osoba, že ke kontrole došlo, ani že je přebírající osoba ztotožněna se skutečnostmi v protokole uvedenými, natož s pravdivostí či obsahovou správností údajů, které do protokolu vepíše pracovník žalované;
 - c) v případě odběru vzorku mělo být žalobci vydáno potvrzení dle § 11 odst. 1 zák. č. 255/2012 Sb., o kontrole. Žádné takové potvrzení žalobce nikdy neobdržel;
 - d) je zcela evidentní, že byly použity vzorky získané v jiné věci u odběratelky žalobce G. S. – to potvrzuje i protokol o zkouškách ze dne 9.10. 2012 č. D030-70454/12/A05, z něhož plyne, že zkoušky byly provedeny již před samotnými kontrolami;
- 2) a) v řízení nebylo prokázáno, že by žalobce držel předmětné lihoviny, když předložené faktury jsou toliko účetními doklady, nikoli však doklady prokazující faktické držení,
- b) ze spisu není zřejmé a nebylo nikdy prokazováno, kde měl žalobce předmětné lihoviny držet a jakým způsobem s nimi nakládal (zda je jen skladoval, či je zde uváděl do oběhu apod.) – k tomu žádné kontrolní šetření vedeno nebylo, na žádné provozovně žalovaná nikdy kontrolu neprovedla;
- c) žalobce trvá na tom, že v prodejnách či provozovnách žalobce nebyly nikdy předmětné lihoviny kontrolovány a nikdy se tam ani nevyskytovaly, proto nebyla dostatečně konkretizována skutková stránka věci (kdy, kde a jak mělo dojít ke spáchání správního deliktu) a rozhodnutí je vystavěno na řadě tvrzení, která nemají oporu v důkazním materiálu;
- 3) a) žalobce nesouhlasí s tím, že by předmětnou potravinu uvedl na trh. Není totiž výrobcem ani prvotním distributorem předmětných alkoholických nápojů,
- b) proto měla žalovaná i u něj postupovat jako u G. S. – dojít k závěru, že se kontrolovaný subjekt nemohl předmětného deliktu dopustit;
- 4) žalobce není výrobcem ani distributorem předmětných lihovin ani není v jeho silách zjistit, zda obsah uváděný na etiketách přesně odpovídá skutečnému obsahu, proto žádá, aby soud od potrestání upustil, příp. uloženou pokutu snížil, když tato je nepřiměřeně vysoká.

Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům uvádí:

- 1) kontroly u žalobce proběhly, jejich předmětem však nebyl odběr vzorků – ty byly vskutku odebrány u G. S.;
- 2) sám jednatel žalobce uvedl dne 15.9.2014, že předmětné lihoviny byly distribuovány z jeho skladů (fyzické osoby) pod hlavičkou žalobce;
- 3) uváděním do oběhu je podle § 2 písm. c) zák. č. 110/1997 Sb., ve znění účinném v době spáchání deliktu, m.j. prodej a skladování pro potřeby prodeje, a to souladně s čl. 2 odst. 8 nařízení č. 178/2002, které uváděním na trh rozumí držení za účelem prodeje a prodej. Řízení vůči G. S. bylo zastaveno proto, že tato nenabízela předmětné lihoviny k prodeji, ani je neprodávala,
- 4) žalobce nepřikročil k žádné kontrole zboží (ani to netvrdil), jen pasivně spoléhal na poctivost svého dodavatele, pročez k naplnění liberačního důvodu nedošlo. Pokuta pak nebyla ani uložena ve zjevně nepřiměřené výši, když kritéria pro uložení pokuty byla v napadeném rozhodnutí řádně vyhodnocena a pokuta dosahuje 0,6% maximální možné sazby.

U dnešního jednání poprvé žalobce uplatnil další žalobní argumentaci:
5) nesedí časová paralela mezi dodávkami žalobci a dodávkami od žalobce G. S. – tím pádem nebylo ani ztotožněno, zda lihovina objevená u G. S. je lihovinou, kterou jí dodal žalobce.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Předně se krajský soud nemohl zabývat žalobním bodem 5).

Dle § 71 odst. 2 věty poslední s.ř.s. rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může (žalobce – pozn. krajského soudu) jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Dle § 72 odst. 1 s.ř.s. žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno (...).

Dle § 72 odst. 4 s.ř.s. zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.

Žalobci bylo napadené rozhodnutí dne 22.6.2015, lhůta pro podání žaloby tak skončila dnem 24.8.2015 (nejbližší následující pracovní den po sobotě 22.8.2015). Do tohoto data žalobce podal k soudu toliko (původní) žalobu, v níž nemá argumentace obsažená v žalobním bodě 5) ani zárodek svého předobrazu.

Žalobní bod 5) byl tedy uplatněn opožděně.

Týká-li se protokolů ze dne 15.10.2012 a 26.11.2012 o kontrolách, které měly proběhnout v bytovém domě na adrese O., K. 6, obsahem těchto protokolů je jen, že jednatel žalobce předložil účetní doklady o nákupu předmětných lihovin a byl vyzván k předložení dalších účetních dokladů. Oba protokoly jednatel žalobce podepsal a proti jejich obsahu nevznesl žalobce žádné námitky.

Zda žalobce v uvedených dnech na uvedené adrese vskutku nějaké účetní doklady předložil a zda byl v uvedených dnech vyzván k předložení dalších (nic jiného se v uvedených dnech stát nemělo), je zcela nerozhodné pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, kterým je žalobce sankcionován za uvádění závadných lihovin do oběhu, nikoli za předložení či nepředložení účetních dokladů. Ani případné pochybení při vyhotovení předmětných protokolů (touto otázkou se soud pro její nevýznamnost dále nezabýval) tak nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (srov. § 76 odst. 1 s.ř.s.), protože krajský soud vyhodnotil žalobní body 1a) – 1b) jako nedůvodné.

Mezi stranami je současně nesporné, že u žalobce nebyly nikdy žádné vzorky týkající se této věci odebrány, protože žalobci ani nemohlo být vystaveno žádné potvrzení o takovém odběru. Jediné odběry proběhly u G. S.. Proto krajský soud neshledal důvodnými ani žalobní body 1c) – 1d).

Pro úplnost krajský soud k žalobnímu bodu 1d) dodává, že i v řízení o správním trestání lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy [§ 51 odst. 1 věta první zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů].

Není proto vyloučeno, aby i v sankčním řízení vedeném proti žalobci byly využity výsledky odběrů provedených u G. S.. Námitky, které by směřovaly k závěru o získání nebo provedení tohoto důkazu v rozporu s právními předpisy, příp. k závěru o porušení procesních práv žalobce při provedení tohoto důkazu, žaloba neobsahuje, proto se těmito skutečnostmi krajský soud – vázán žalobními body – dále nezabýval.

Argumentace obsažená v žalobním bodě 2) zjevně opomíjí fakt, že obsahem spisového materiálu je i protokol ze dne 15.9.2014 č. P118-80738/14, o kontrole fyzické osoby R. S. (který je současně i jednatelem žalobce). Ten do uvedeného protokolu osobně opakovaně uvedl, že žalobce měl v době distribuce předmětných lihovin k dispozici dvě provozovny sloužící jako distribuční sklady (které ovšem patří R. S. jako fyzické osobě), a to v O.-T., P. 1, a v O.-P., L. P. 23. Uvedl, že neví, ze kterého z těchto skladů byly předmětné lihoviny distribuovány, uvedl však, že z některého z těchto skladů uvedené lihoviny distribuovány byly, a to pod hlavičkou žalobce.

Tímto důkazem (námitky, které by směřovaly k závěru o získání nebo provedení tohoto důkazu v rozporu s právními předpisy, příp. k závěru o porušení procesních práv žalobce při provedení tohoto důkazu, žaloba opět neobsahuje) byla již v řízení před správními orgány argumentace, která je předmětem žalobního bodu 2), zcela vyvrácena, a to samotným jednatelem žalobce. I žalobní bod 2) byl proto krajským soudem vyhodnocen jako nedůvodný.

Žalobce dále namítal [žalobní bod 3a)], že objektivní odpovědnost za kvalitu vyrobených lihovin nesou jejich výrobci, kteří se jí nemohou zbavit tím, že takové lihoviny prodají. On sám pak takovou odpovědnost jakožto pouhý (nepřímý) distributor nést nemůže. S touto argumentací se soud nemohl ztotožnit. Žalobce je nutno ve smyslu zák. č. 110/1997 Sb. považovat za provozovatele potravinářského podniku, když naplňuje podmínky čl. 1 bodu 3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 178/2002, když za provozovatele potravinářského podniku je nutno považovat dle tohoto nařízení i distributora, nikoli pouze výrobce či dovozce potravin. Rozhodné pro posouzení této věci tak je, zda žalobce předmětné lihoviny prodával, přičemž v řízení bylo prokázáno [tento závěr není žalobními body 1) – 4) napaden], že je prodal G. S.. V předmětném správním řízení byla řešena odpovědnost žalobce za správní delikty, ale tato skutečnost nesníma odpovědnost z dalších osob, které mohly naplnit skutkovou podstatu stejných správních deliktů ve vztahu ke stejným lihovinám například tím, že je prodaly žalobci. Naopak ale samotná odpovědnost výrobce či prvního distributora předmětných lihovin nesníma odpovědnost z žalobce, který jakožto provozovatel potravinářského podniku nese objektivní odpovědnost ve vztahu k lihovinám, s nimiž obchoduje.

Namítal-li žalobce, že vůči G. S. bylo sankční řízení zastaveno, bylo to tím, že G. S. předmětné lihoviny sice měla u sebe (skladovala je), ovšem odděleně od těch, které nabízela k prodeji, a bylo možno dojít k závěru, že uvedené lihoviny

neprodávala, k prodeji nenabízela ani neskladovala za účelem prodeje. Takový závěr je ovšem zcela vyloučen u žalobce, který předmětné lihoviny G. S. prodal.

Proto krajský soud uzavírá, že důvodným není ani žalobní bod 3).

Týká-li se žalobního bodu 4) (moderačního návrhu), krajský soud předně předepisuje, že v posuzovaném případě nebyl naplněn liberační důvod dle § 17i odst. 1 zákona o potravinách, když – jak soudy rozhodující ve správním soudnictví opakovaně zdůrazňují (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.9.2014 č.j. 4 As 123/2014-33, Sb. NSS č. 3139/2015, www.nssoud.cz) – pokud chce žalobce využít liberační důvod spočívající v tom, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, musí prokázat, že (aktivně) provedl v úvahu připadající možná opatření způsobila účinně zabránit porušování zákona; nepostačí poukaz na to, že tato možná opatření po něm nebylo možno spravedlivě požadovat, protože by jejich provádění nebylo ekonomické, nepostačí ani pouhá žalobcova pasivita.

Žalobce měl prostředky k tomu, aby alespoň namátkově testoval kvalitu lihovin, které dále distribuuje či podnikl jiné kroky k zamezení klamání spotřebitelů či dokonce ohrožení jejich zdraví, přičemž této odpovědnosti se nemůže zprostit pouhým poukázáním na pochybení jiných osob v rámci distribučního řetězce, byť by se jejich pochybení mohla jevit jako závažnější a rozsáhlejší ve srovnání se žalobcovými.

Podle ustanovení § 17i odst. 2 zákona o potravinách se při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

Krajský soud tedy přezkoumal i postup při ukládání pokuty. Žalovaná na str. 6 – 8 napadeného rozhodnutí podrobně rozebrala kritéria rozhodná pro vyměření pokuty, ať už z hlediska způsobu spáchání, následku i okolností spáchání deliktu. Zdůraznila, že se jednalo o skryté vady, které bylo možno zjistit jen provedením laboratorních rozborů, kdy nelze po žalobci spravedlivě požadovat, aby tyto činil u všech lihovin. Zohlednila však nebezpečnost předmětných výrobků jako určených k přímé lidské spotřebě, vysoké množství produktů a z toho plynoucí potenciální ohrožení stovek spotřebitelů. Nepřehlédla ani velké množství zjištěného 2-propanolu ve vztahu k akceptovanému dennímu příjmu této látky. Oproti tomu hodnotila i skutečnost, že skutečné poškození zdraví spotřebitele zjištěno nebylo. Neopomněla vyhodnotit ani snahu žalobce o rychlou nápravu a odstranění zjištěného nedostatku.

Krajský soud v postupu žalované neshledal pochybení, neboť přezkoumala všechny zákonné předpoklady pro uložení pokuty. Neshledal proto ani, že by pokuta ve výši 300.000 Kč (což je vskutku pokuta na úrovni 6 promile maximální sazby) byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši. Proto ani moderační návrh [žalobní bod 4)] krajský soud důvodným neshledal.

Žádný z včas uplatněných žalobních bodů nebyl shledán důvodným, a proto byla žaloba podle § 78 odst. 7 s.r.s. zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšný žalovaný se u dnešního jednání náhrady nákladů řízení vzdal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Olomouci dne 14. února 2017

Za správnost vyhotovení:
Veronika Koutníková

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu